GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0446
4	Work Number	D 1150
5	Page No (From... To)	1 to 32
6	Name of the Work	PALNATI VIRA CARITRA
7	Subject	PALNATI CARITRA

Tel D
1149
B. 4 43
B. 446

14 - 3 - 14.

16. పల్నాటి వీరచరిత్ర. ([illegible])
(manjari.) by Mallaya. Incomplete

95 a. పల్నాటి వీరచరిత్ర (కన్నమనీడు యుద్ధము).
manjari. by Śrinātha Incomplete.

120 a పల్నాటి వీరచరిత్ర (రాయబార యుద్ధము)
manjari. author ? Incomplete.

151 a పల్నాటి వీరచరిత్ర ([illegible] యుద్ధము
[illegible]). Incomplete author ?

219 a పల్నాటి వీరచరిత్ర ([illegible]).
(First part of Balunikatha.)

1152

9 3/4 × 7 3/4.

446
B 443
14-3-14
D. No. 1149

14 · 3 · 14

1.6. పల్నాటి వీరచరిత్ర. D. 1149
([illegible])

95 a పల్నాటి వీరచరిత్ర. D. 1158
(కన్నమనీని యుద్ధము)

120 a పల్నాటి వీరచరిత్ర. D. 1150
(రాయభార యుద్ధము)

151 a. పల్నాటి వీరచరిత్ర. D. 1151
([illegible] యుద్ధం)

219. a పల్నాటి వీరచరిత్ర D. 1152
([illegible])

అలరాచవల్లుగారి రాయవారం

గురుజాలసాధింపగారివేగమున
పంతమునశేంకనపగవచ్చినసుఖు
చింతవేడుకతారదు వీరనందనుడు
మర్త్యటికాలుపునమలిదేవరాజు
వంకిదేవరాజులువాలునాయకులు
వీరులునాయకుల్ వీరదళిమెల్ల
కాలువృందిరావెళకాలువృద్ధిపింప
సంతలూరినాయుడునాయిత్త్రబడియె
సర్వభూషితుడున్నైసవరణాంతారధ
కేశవనామంబుగిలించినెలసల
పన్నెండునామముల్ బాగుగాదిద్ది

బంగారుపాలకి బరువడినెక్కి
నెలమితారగొడుగులనెత్తిరి మరియు
హనుమంతపడిగెలు నాకాశమలర
మరిగాప్ప పడిగెలు మంచిటెక్కెములు
వరుస తారణాభేరి వాద్యముల్ మ్రోయ
భట్లును బాంగ దబ్రాహ్మణాలు దీవింప
రాజుగారలు వ్రాతవచ్చిరసికెత గారలువ
పల్లకి దిగిబ్రహ్మ బలువేగమునను
దండప్రణామముల్ దగనాచరించి
వినవయ్య మలిదేవ విభవ దేవేంద్ర
మీయన్నకాముడు మిగుల గ్రోధమున
మగువమాటలు విని మహానింత జేసి
చలపట్టినాగమ జగతి శ్రీరుండి
నిచ్చట నుండుటయిది బుద్ధిగాదు గాగవ
మ్ముచ్చెరమ్ములుగలదు మనకువారలకు

నటుగానవారియుల్లందరునెరుగ
గురువృద్ధవరసెమగుత్తగాజేసి
పన్నెండువేలకు పట్టుభూరాజ
మరియుయ్యాకానివస్త్రమార్గదేను
మేడపికి విచ్చేయుమేదినీశ్వరుడ
యనిననాయునిమాటలందరు వినుచు
చాటించె మందాడి జనులెల్ల వినగ
బాలరాజులు మలుగురు ప్రధానాయకులు
వంకిడవరాజులు వరుసనే గురుసు
బడియురెండునగళ్ళ బంటులందరును
సాటుతాంబడియాళ్ళు సామంతసంబుగను
గరణాలు కాప్రలు కదలి మందాడి
వేగమేడపికేని వెడలి రప్పుడును
గారవ దిరెవృకీష్మమున వచ్చి
తిరగడాడిరివరుస ధీరత మెరసి

రాజులుమొదలుగారాచదేవులును
యిరువదియొగురునాపుణ్యాత్మసుతులు
వేడుకతోడుతవెడలియేతెంచి
కవులువిద్వాంసులుగాయకోత్తములు
మెచ్చిపొగిడిరిమేదినీశ్వరులు
విడిచినపురమునవేడ్కవెల్గరిచి
కొట్టాలుగట్టించిగువలయేశ్వరుడు
బత్తెమేర్పరచనుబట్టిబృందు
యంగళ్లవస్తువులవిరియఁపరచి
మాలెలుమేతలుమరిపెంచెటిండ్లు ౧౧౬
చుట్టుకోలారముల్ఝుట్టుగోడలును
నవరంగమండ్లును నడుమచవికెలును
పైతీచిచిల్లలచేతనెరుప్రైనయిండ్లు
రాజులుగొలువుండరత్నమొగసాల
విభ్రంగిపట్టణమిట్లుచుండ

నెదురువేకుండిరియెల్లసంపదల
సకలభాగ్యమ్ములసంపూర్ణులగుచు
ప్రజలునుదారలునుబరగపెద్దలును
బాలింపుచుండెనుబరగంగనపుడు
మరియునునెనకనాడుమలిదేవరాజు
యలరంగగొలువుండెనసూజులుదానె
నగరిగదలవారునాయకులగొలువ
బదియురెండిండ్లయాపద్మనాయకులు
దిక్కుదిక్కులనున్నదేశాధిపతులు
రాయబారదారులరసికులుగొలువ
మంత్రులుహితులునుమనుజేశుగొలువ
పసిడిరావికెండపరగశివాల్ల
గద్దెపైగూర్చుండెఘనుడుమలిదేవ
మలిదేవుకాలువులుపురమదనదుర్బ్య
- కట్టాయిత్తబాడెగములవల్లభుడు
దివ్యభూషణములుదివ్యాంబరములు

పల్నాటివీరచరిత్ర

కల్యాణిముత్యముల క్రమమున గూర్చి
యుత్తరజంద్యముల నురమున వైచి
రాచగుండెదిగులు రత్నాలయందె
డాకాల ధరియించి దండివిక్రముడు
పద్మాలపతకంబు పరగ ధరించి
పల్లకినెక్కిన బత్తిరిగొండుగు
చిడిగెలు నరిగెలు బరగంగబట్టి
చారణులు సరసులు సందడిగొలువ
భట్లుబాంగ దబ్రాహ్మణులు దీవించ
మలిదేవుకాలు ఫౌజు మరియెగుదెంచి,
బాలకే దిగి వచ్చి బాలరాజులకు
దండంబుబెట్టి యాధరణీశుకెప్పు
దరువేదిగురిజూచి యతిసంతసమున
మనుజేశు తగజూచి మదనుడు బ్రహ్మ
వినవయ్య మలిదేవ విన్నపంబొకటి
యన్నెకాముని తాడదనాడినమితియు

నేడేండ్లుగడచియు నేడునెలలయ్యె
దక్కువగాకుండ దలపోసి చూడు
విన్నవించెదరాజ విధమెంతదెలియ
మనభూమినడుగంగ మర్యాదయిదియు
రాయబారముబంపు రాజాధిరాజ
యనియిట్లునాయుడు యాడువాక్యములు
వినిప్రేమ మలిదేవ వెసబ్రహ్మతోడ
విన్నపంబిటు వినువిమలసత్కీర్తి ౧౧
మాతండ్రి సుగురాజు మహితవిక్రముడు
సోమవంశమునందు సొంపైనరాజు
వితరణాసురరాజు విఖ్యాతఘనుడు
యతనిపుత్రుండనియె నతిధర్మరాజు
కీర్తిగాత్రుండు కవంతుడైన
దొడ్డనాయునిపుత్ర భార్గవమిత్ర
శీలమాంచికపుత్ర శిష్టచారిత్ర

పలనాటివీరచరిత్ర

విష్ణువంశమునందు వెలయ జన్మించి
చిత్రనవిధి పండ్లు చెదరంగదన్ని
దన్నినవిధి విడిచి ధరణిపై వెలసి
చప్పిపాదను బడిసాహసుండైతి
చప్పునడిమికి బిగిలె సరసీరుహాక్షు
నవబ్రహ్మల బిరుదు నయమొప్పగాన్న
పిన్నన్నవైతివి పృధివిలోపలను
బిరుదులవధియించు భీమవిక్రముడ
యనుగురాజుకుమ్రొక్కి యవనిలోనప్పు
డుక్కగంభము బగుల నుగ్రరూపమున
నరసిహ్మడా బ్రహ్మనాయుడనీవు
గార్తవీర్యుడు సల్పు ఘనపాపములను
చిరగాధరియించెపట్టినీవు
హాత్యమాన్పినయట్టి యతిభూర్వశిల
రాఘవానినుగాల్పిరాజువైకున్న

అలరాచమల్లుగారిరాయబారం 1244

మల్లిఖార్జునదేవుమహితప్రతాపు
ముక్కంటివరమునముగురురాజులను
మమ్మువరమునగాన్నమదనవల్లభుడ
చందవోలికినధిపసాహసంబునను
బిరుదులమఱ్ఱిలను పృధివిశజింపి
యారాజుపుత్రికెనను గురాజునకు
నతివేగమమరకెళ్యాణంబుచేసి
పలినాటిభూములుపాలింపుమయ్య
చప్పన్నరాజులుసమరమధ్యమున
బిరుదడిదెగటాజ్జిబలుశక్తిమెరసి
దివిజులమెప్పించిదేవకంతంబు
నందిరాజులనెల్లనవనిపైగూల్చి
నమితచారుష్యమునరుడుగానీవు
చేసినబనులెల్లచెప్పగోచరము
రాచబుందుబుద్ధిరమణావమాతంత్రి

పల్నాటివీరచరిత్ర

స్వర్గంబుకేగెడుసమయంబునందు
నినుబిలుపించెనునీలవర్ణుండు
పెద్దన్నమొదలగుబ్రియసుతులబిలచి
నెనమండ్రుగొడుకులనేర్పడనిస్స
నిల్లటగాజేసితానేగెనుదివికి
నదిమొదల్వువ్వులనరయుచుండుదువు
బలుపైనకొండమనుబాలనజేసి
తెలకొండువెలెకంఠనేలించివువ్వు
బాలనలారిననబరగనిల్పితివి
నీమర్మములుదెలియనెవ్వరివశము
కోరిదిపేరుబెట్టిగామరాప్పగాను
నిందినబట్నమునిరతంబువిడచి
వరుసదారతుతనివ్వవలసెల్లప్పుచేరి
మందాదినుండిమిమదనుదబ్రహ్మ
మందలుబాడిపించెమరినాయురాలు — బ్రహ్మ
మందనైగురిజాలమనలకెబాడిచి

శ్రీఅలరాచపల్లిగారిరాయబారం 125

తిరుగవళ్లసదోంటిదిగెలేరదాంటి
మెడపినుండిమిమెటివిక్రమునర
గడతెరడప్పుడుగర్వపువిధియు
విధివెంటదగులంగవిరుదబ్రహ్మ
మాకేదరాజ్యంబుమాకేదభూమి
మాంచర్లపట్నముమాకేలవచ్చు
పుణ్యుడయితేనెలభూమియ్యమాకు
ననినానాయుడుబల్లెనరువదెగరికే
వినరయ్యపెరవీరపుంగవులార
వినరయ్యగాంభీర్యవీరవరులార
రాయబారముగట్టిరాచకార్యములు
నెవ్వరుగురిజాలకేగవలెజెప్పుడ
వివరములజెప్పరెవీరనాయకులు
మాటసమయమందుమర్యాదగాదు
యనినానాయునిమాటలందరువినియు

పల్నాటివీరచరిత్ర - - - -

వీరులాలార నతివీరుడుదంతు
కన్నమదేవియుగరములు మొగచి
వినవయ్య బ్రహ్మయ్య విన్నపంబొకటి
నెవ్వరినంపిన నెగదమయ్య
గురుజాలకడకేగి కులవలయాధిపుని
మాటనేర్పులచేత మనభూమి యడిగి
తిరుగబట్టముగడు కుదిరతమెరసి
రాజ్యంబు సిద్ధము రప్పునబడకే ౨౨౪
యంపుము బ్రహ్మన్న యనుమానమేల
ననినవారలతోడ ననియెనాయుడు
మనము సంధికినేగ మత్సరమోనను
మనపాలిదళములు మరిగురిజాల
కదమ్ముదగ నిలుచి రాచవుండగాను
గార్యమందదుమున కుకలహమే రాది
నమరలోకంబుల నమరమెప్పించు

అలరాచమల్లుగారి రాయబారం

నల్లమల్లన బంచు పదిబుద్ధిమనకు
నీవిటు కల్లుదు నికమాటవేల
నావిటు కల్లుదు ననుమానమేల
నటుగాన తమనగరానుండుబిడ్డయును
యున్నదివినరయ్య యుత్తములార
యనినవారందరు నౌననిబల్ల
నల్లమల్లును బంపుమయొవ్యభ్రరాజు
యనిన బ్రహ్మనతోడ నప్పుడిట్లనియె
బాలగోలువకు చాకియు బరగంగదెలిపి
మరిరాయబారము మసలకబంపు
మననేగినాయుడు నంతనేర్పులను
వినుమయ్య కొమ్మరగిరి వీరశేఖరుడ
సోమవంశమునందు శోభిల్లురాజు
సూర్యవంశమునందు సురరాజు మెచ్చు

పల్నాటి వీరచరిత్ర -

ముక్కంటి నిను జూచి మోదంబుతోడ
జంగమై నిత్యము సరిబంతి కొల్చు
భక్తవత్సల ప్రేమ భక్తిగల రాజ ౨౨౪
విన్నపంబొకమాట విన్నవించెదను
యరయని కొమరుండు నల్లుమల్లునను
రాయబారము బంపు రాజు సెలవియ్య
బంపుమన్న సురాజు బలికె నాయునికి
రాజులైనార్తైన రాయబారముకు
బోరుదెరె నాయుడ బాసగ దిమాట
దగునయ్య యెట్లాడ ధర్మమా నీకు
బ్రాహ్మలు బోవలె భట్లు బోవలెను
నాకొమారుని బంప న్యాయమా నీకు
నేమని నమ్మించి యేల దెచ్చితివి
మాతండ్రి దొరదనె మదసెదమనగ
నీకెడదెస్సి విని లవర్ణుండ

పాలనేతను మమ్ముంచి పాలించమయ్య
యేమని జెప్పుదు నెరుగవె నీవు
యనిన నాయుడుగాలు వందరు వినగ
నా పుత్రు బాలుడు నమ్మగలాడు
చలమున బగరాజు జంపగలాడు
బాలుడుగాడతడు పగతులప్రై
నీకుమారుని గీడు నిజమర్యాదైన
నాగుమారుండని నాయుడు దెల్పి
నీకుయెల్లెడ యుస్త్రి నిజముగా నమ్ము
మనుచు బాలుని దెచ్చి యారాజుకిచ్చె
నిచ్చిన కొమ్మరాజిట్లని పలికె
నన్నేల దారదు నాయుడ నీకు
జాలియలి కొంకమాట చెప్పుదీయనిన
నవ్వుగా కయని వెగనాబ్రహ్మనేడు ౨౨౬
వచ్చె వంకెదవి వారి నగరికిని

పల్నాటి వీరచరిత్ర

వచ్చుట తగనెరిగి వనిత చల్లమ్మ
పసిడి బళ్లెముతోడ బరగ నివాళి
నింతులు బట్టుకొనెదురుగా దెచ్చి
యుద్ధంబు దెరచెక్కి యర్ఘ్యపాద్యములు
నివాళి యిప్పించె నిలవర్జునికి
గంధము గస్తూరి గలయ నిప్పించి
యతిభక్తితో బలికె నన్నకెల్లనుచు
నెన్నడు మా నగరికే తెంచుటెరుగ
వస్తిరి మాభాగ్యవశమున మీర
లేమి యానతి యిత్తురెరిగింప దన్న
నంత బ్రహ్మన బలికె నారమణితోడ
వినుచల్లమాదేవి వినుము నీసుతుని
రాయభారము గారకె రఘువంశతిలకు
బంపుమంచని వస్తి బాంతరానేను
యాశతి యిమ్మన నదరుచు బదిసి

అలరాచమల్లుగారి రాయభారము

వచ్చా యుద్ధము మీదవడి బడినట్టి
గ్రామము నమ్మక్షుతోగాంత తానెరిగె
పుత్రశోకంబు నభూమిమిప్రైవ్రాలి
రెయుకగాంతసేపునకాయువ్వన దెలసి
ముత్యముగన్నీరు ముత్రెల నజార
గాండువవిలదుఖ్ఖమున గాంతసేపునిచి
బలికె చల్లమదేవి బ్రహ్మతోనపుడు
దరుణి మాయత్తకు దనయులెగురును
రెమ్గురికొర్కె దెరెమిలమినాసుతుడు ౨౨
కల్యాణ్రామీలుబుఘును దుమామాము
యుబటదేవర గాలచి మారుపురికెరిగె
బదుగురు దనయులు బదితెరపైరి
లింగమద్దెక్మైలేల తోరాఖు
మరణంబునొందకె మరిమివ్వునమ్మి
బెసగానొప్పైటబుత్రిముంచెదవే

పల్నాటివీరచరిత్ర

మాలోకి వచ్చిన మిగల జెరుకరాయ
నమ్మివచ్చిన వారి నడుపవలెగాక
మహిలోన గన్నెపుడు మహీపతుల్గలరె
యలసుతునెన్నని యమునికి నిచ్చి
దేవదేశమునన్నైన నేగదమయ్య
నాకుమారుని బంపనాయ్యయమేనికు
వెనుకదిక్కే యెదు వెదకెచూచినను
నీవెరుంగని యుక్తి నియతులుగలవె
యునిస బ్రహ్మనవిని యప్పుడిట్లనియె
నీకుదుఖించెల నీరజనేత్రి
రాయబారము బోవ పరసికెలనెల్ల
నెరుగజెప్పెద నవ్వనెలమితోవినుము
దేవతులరాడ్రస్సుల్ దినకరసామ్య
సమయానశత్రుండు సమకాల్ప్యవేశర
రవణిశక్తైరా రముండురావణెశ్వరుడు
బారాండువెశలబూనియుంగదుడు

అలరాచమల్లిగారి రాయబారం

రాయబారము బాశదేరాచగార్యముచే
ద్వాపారమందున దనరబాంధవులు ౧౨౫
దుర్యోధనుని సందు దారరి క్రోష్టుండు
రమణాతార రాయబారముచే బాలేదె
యుగాననిసుతు వపరాధమైన
నాగమారుజువిడె నరపతిగారచే
యిల్లదయిస్తిని యిందరిలోన
నరువదె గురుదవుహాస్తంబులెత్తి
యింటింటనే గురవలమి నీసుతుచే
నిత్యము శరములనిందరునెరుగ
నంప్రవల్లమెద వినాలస్వామెల
భూములుదెచ్చెద బలూర్వమిత్రి దయెబ
నరువదె గురిబాచె యున్నదబాచె
గడుచ్ఛక్తి దారదుత గన్నలుమొగిచె
నీవెరుంగుదువ యుర్వినిలవర్ణంద

పచ్చనిశారంగాలు బండుటాకులును
బంగరుకారీరతార్బ్రహ్మాస్త్రకేచ్చి
విద్యాళ్ళబ్రహ్మనివిమలెందు ముఖ్ఖియు
యింపించకాని గాల్పుకరిగనాయియుండు
మలిదేశ్ర గాల్పుకుమరియుగుదెంచి
గడనెదెరబులితాలులు గద్దెగూర్చుండి
వలుపలిరాష్ట్రనవరుస గాల్పున్న
యుల్లమల్లుసజూచి యాబ్రహ్మబలికె
యాయిత్తబడి రమ్మయుల్లమల్లన్న
ననిన గాల్పునలెచి యారాజ్యుచెలగి
దననగరికేతెంచి దగువారిననిపి
జలకెంబులాడితా సంతోషమొంది
శివపూజలాగిచేసి శివునకుమ్రొక్కి
నారగించెను వేడ్క నతిసంభ్రమమున
నాంటిశత్రులకెల్ల సమరంబునందు
గుండెదిగ్గనుచిరుదు పెండెంబు బెట్టి — ౧౭౮

తాతవీరసోముడు దనకిచ్చినట్టి
మణులగిరీటంబు మరిధరియించి
నాంటిశత్రులవెన్ను సంపెటవిరుదు
పరవీథిబయినవమకు బత్రితురగమును
బసిడిపల్లముబట్టుబ్బాఖికెవమునెసల
గత్తులకళ్ళెము గనక శోభితము
గంగవారదిజల్లుగజపట్టికారశ
సవరాలజడమునికె సరగబన్నించి
సమగట్లుతారాజ్యుసముఖముదెచ్చి
బట్టినయుశ్వము బలుమారుజూచి
యుశ్వముకువల దిరిగియుందందమెక్కి
యుక్కెను దురగము నెంతవేడుకను
దల్లిబల్లమ్మకు దండంబు బెట్టి
దండంబు బెట్టిన దనయుని జూచి
నివావ్రిశిపళ్ళెంబు నిండయుల్లమున

నిచ్చిగుమారునికిట్లనిపలికె
నీమామనాయుడునీకునెమ్మైన
జెప్పినబుద్ధియుజేపట్టవయ్య
యనిబంపగనువేగనాయల్లుమల్ల
రాజుగాల్లుడుబోయిరమణతోమ్రొక్కె
మంత్రియానతిగానిదడయకబ్రహ్మ
నాయునిగడకేగినయముతోమ్రొక్కె
మీమామమాగామునిమీరియాడకేమి
నాయురాలువెస్సనడవడిగద్దు
వీరులునాయకుల్విక్రమోన్నతులు
రఘువంశముకుసాటిరమణనెప్పంగి
గావేరిగట్టుకుగలియుగంబెరుగ
భూమియుర్వీశానిసొంపుభూపతితారథ
భూమెరుపడినదిబుద్ధియేరాజు
యనిరాజునకుదెల్పువచ్చినబుద్ధి

యనిననాయునిజూచియలరాజుపలికె
నీవుజెప్పినరీతినెభూమినడుగ
నప్పుడిచ్చినలెస్సయగునదిమనకు
దివరియానాయురాల్దిరుగంగబడిన
బట్టితాళ్ళనువిరిచిగట్టినిగడకు
దత్తూనాబంతంబుదెరగొప్పవినుము
మూడువేలేనూరువయునిమిడదగిన
జంధ్యాలరాజులుదమదగాను
రేడుఘటములగ్రామ్యులెనలనెల్ల
బలువైనశూలాలబండ్లజోడులను
రేడుదువెలక్ష్మిములెసగురతులను
బట్టముజారకుందబారదోలెదను
మదియుంగజంపెదమరియేమియనను
తోరణాగట్టుకోదారలబుత్తెమ్ము
యనరాజుపల్లులనందరువినరి

పల్నాటి వీరచరిత్ర

యిటువలెచేసిన యిలలోనివారు
నవ్వేరు జనులెల్ల న్యాయమేమనకు
బంచియిచ్చిన భూమి బరగంగ వారు
నేరయేలెదనిన నన్ననేనెరింగెదను
మారుమాటాడక మగుడి రావలయు
సరసంబుదోరెడుత సంధిమాట్లాడ
బ్రాహ్మని విధియంబు బాందుగా నిచ్చి
గడువేగ గారెసంగొసి కన్నమ బిలచి
నాయిత్రబతిరమ్ము యతివేగమునను
యనిన కన్నమనీడు నాయిత్రబతియె
విరుదునందెలు దనరబెట్టి పెండెంబు
బరగంగ గుతిచేత భైరవగత్తి
పైచేత నెకె జిల్లి మోకాలు జిల్లి
గడువిగడాచేత గంచుతురిగెయును
విపునసవరాల వింజామరంబు

అలరాచమల్లుగారి రాయబారం

పల్నాటి త్రిపురును బహుచేతమతము
నంజలి నిలగట్టు నాత్మలోనమెరయ
దిండుదిరుగుచువచ్చుబుధిరత నిలచి
మలిదేవరాజుకు మరిమొక్కి నిలవ
నాయుడు కన్నమ నాయునిగనియె
గానకాని యళిరాజు గురిజాలకేరిగె
నప్పుడు నలిరాజు నేమరకుండ
నలరాజు కన్నమ కప్పనజేసి
విడియంబుదగబెట్టి విశ్వేయముననిన
కన్నమనేడు నుగారిబలములను
నంపించుకోనిరాజు యుస్వింబునెక్కి
గదిలెగురిజాలకు ఘనముగ రాజు
బళ్లునుబాగ బ్రాహ్మణులు దీవించ
మంగళంబులు బారిమరిబాలు కేలునను
వంకెతుడిదె మ్ముల వారలను గొలువ

పల్నాటివీరచరిత్ర

బాంతెంబు తాళవడలె భూరిరుకాలు గుబుసు
శంఖులు కాహళాల సన్నరుంజలును
తమటములు తప్పెట్లు దగ భూరికాలుగ
గాండుగులు బదిగెలు గాంబువెలె వెంద
వింజామరంబులు విసరెడివారు
కన్నమరాజును గదసి గొల్వగను
సవరాల గాండుగును సవరణాతోడ ౧౩౧
సమవర్తి జల్లులు సవరించి మరియు
నరుద్రైన కరచారి యాయుధంబులును
గర్వింయమ్ముల బాందల గజశరాసనము
లక్షీణాశ మెరుపుల నమ్ముల పొదలు
విరుదట్టమ్ములు యిందా భీకరంబుగను
గుర్రములు దారాకాల గుదురుగా రచెక్కి
బలువాగెములు దిర బట్టించి నప్పు
దల్లురాజు కనుసూరశ్రాతము వెంట

ఆలరాచమల్లుగారి రాయబారం

గనకంపు గాండుగులు గరిమెప్పాగాను
బిర్లించి రాతులు బలసి తనుగాలువ
ఘనమ్మైన రావులు గ్రామమున దాటి
ధరవణాంక గచిరుదుధారలమ్రోత
సురదిశి వభ్యక్షులు జారదశంఖులును
బరగ బ్రమథులు వచ్చి బలసి దనుగాలువ
దనసంగడీలును దగజేరి గొల్వ
బాలుడు రాజును భక్తితో గొలువ
బ్రభులు సన్నుతిజేయ బట్లంబువదలి
నదచెదు వెళ్లల నరనాంధుకెదుర

బైడి బులుగులు బయు బరగంగ బలికె
శౌరి శౌరి బర్ణులు బాంబ్రెంపులను
పాలపయి డివెంటు బయలురాప్పగను
బాలురాజు తోడ బలికె నిట్లనుచు

వలనుజూచితివయ్య వసుధీశరాజ
శకునములిగావిది సమయంబుగాదు
మగుడుమునివని నమనుచే శుదనియె
మగుడరాజులకును మరినీతిగాదు
హాయమునుదిగిబాలుకనియెనారాజు
నమ్మినసంగడినాతోడునీడ
నాశాలిగాంతప్పనాబట్టుగొమ్మ
నామాటవినవయ్యనరనాధచంద్ర
యీబిరుదులతోడటియీకరవాలు
నీకిస్తినావంటనిశ్చయముజూడు
నిశ్చయమనిబాలువిద్రాల్లైనంత
మేదపిగదలియామేటివిప్రుడు
యిసుకత్రిపురవరమురవెప్పదాటి
ముటుకలదాటెనుముదమొప్పరాజు
మర్రివేములదాటెమంతెలేశ్వరుడు

ఘనుడల్లుమల్లన్నగంభాలగనము
మరివేగమునదాటిమహీపతియప్పుడు
వలనొప్పగాజంద్రవంకయుదాటి
బలువేగమునునుగంభమువాడుదాటి ౧౩౪
రమణతోడుతరాజురాగవేగమున
గాశపూలెదురుగవచ్చికానుకలిచ్చి
విడుపట్లకుదెచ్చివిడిపించిరలమి
సంతలారిపలసూర్యుడస్తాద్రికరిగె
సతివేగగాపులునందరుగూడి
విందులుగావింపవేవేగరాజు
జలకంబులాడిదాసంతోషమడరుచు
శివపూజలాంగిచేసిశివునకప్రొక్కి
యారగించెనువేగనతిసంభ్రమమున
దగజేతులనువార్చిదాంబూలమొంది
యారాత్రినిద్రించెనయ్యెదెల్లవారె

పల్నాటివీరచరిత్ర

ఘనభేరివేయించిగదలెమరునాడు
గోలేరుదాటియాగుపలియాధీశు
రెంటాలగడిచెయారేవంతరాజు
గుఢిశేశ్వరుడుతాగురిజాలకేదవకు
రాగవాద్యంబులురంతుగావిత్రాసె
గురుజాలపట్నముగాంచ్చినచెదర
కామముడునాయురాలేకళవళబడిరి
పట్నముగగోలుబడియెనంతటను
ప్రజలంతకంతకుచెదరిబారగను ౧౩౪
నాయురాలేవీరగందినలగాముజూచె
నారువెళ్లవారలాయిత్తబడుటి
గంగవల్లివారఘనఘుదలవార
కొంచిపల్లివారకుంకెలవార
శివవెపలివారశ్రీపెంకెవార
పెంపగల్లమువారపలినాటివార

అలరాచమల్లుగారిరాయభారము

గోమురారివారగాంచ్చినమీరు
చెన్నకేశవ్రావారచెన్నగురివార
లందరుకోటప్పనాయతపడుడి
యాతురపడుచున్నయంతలోపలను
యలురాజుభట్లును యతివేగనంపె
భట్లుకొలువుకువచ్చిపతికామరాజు
గనుగొనిపలికెనుకడుసంతసమున
రాజాధిరాజుపైరాజదేవేంద్ర
యనుగుభూపతిపుత్రయయోధ్యరాజు
రాయబారమువచ్చెరాజుమల్లన్న
కళవళముమానుడీకామభూపాల
యనిచెప్పివచ్చెనుయలురాజుభట్టు
యారాత్రిప్రవేశమ్మైయారాజువరుడు
కామముడుకొలువుకుతడవెగవచ్చె
నరసింగరాజునునాయురాలప్పుడు

పల్నాటివీరచరిత్ర

యార్వేలగుర్రమ్ములన్ని రౌతులును
మూండువేలేనూరు మొనయురాజులును ॥౩౬
కొలువంగనలగాము కొలువుండెనంత
నారాజుకొలువుకు నరుదెంచుటెరిగి
నాయుతపదదాణాంగె నల్లమల్లన్న
బుద్ధినెర్పునదార్ఢ్య బిరుదులుబెట్టి
నీలాలపోగులు నిండుతాయెతులు
ముత్యాలహారముల్ మెడమొప్పబెట్టి
పరగంగపదివేళ్ల పసిడుంగరాలు
పదములపసిడందె పరగధరించి
పసిడితళుకులదట్టి బాగుగాగట్టి
తలకిరీటముబెట్టి ధరణీశ్వరుండు
గురుబాలపట్టము గాంచ్చునవచ్చి
శౌరదివీధులయందు సెంపారగాను
విద్యాలవారంత విఫణీశమార్గమున వి

అలరాచమల్లుగారిరాయబారం

పరగంగనలుదెసల్ బ్రస్తుతిసేయ
ప్రజవెదురుగవచ్చి పదములకొరగ
వారికివిధియముల్ వరుసనిప్పించి
గడియారమొగనాలకెదకునేతెంచి
పల్లకిదిగిరాజు పావాలుదాండగి
రాజుకొలువుకురాగ రాచదారవెళ్లి
దికులరాజులు దిగ్గనలేచి
కరములుమొగిచినప్పుడు నల్లమల్లి
కర్పూండుదనిరాజు కొలువుకువచ్చి
కరములువిలుగిడిచి కెట్టెదుటనిలచి
పట్టుశాలువపదెచ్చి పాదాలమీద
బెట్టిదండముబెట్టి ప్రియముల్జేయ ॥౩౭
నల్లనిచూచివాడతిసంతసించె
కడువంచిరుద్రాక్షగద్దెమీదటను
గూర్చుండుమన్నపుడు కర్చుండెరాజు

యల్లుమల్లనజూచెయదిగనెకమాటు
రేమనిబుత్తెంచె నెలవితారమాకు
నెరిగింపుమన్నను నగసికాలువునను
మామకుత గమ్మక్కి మరియు ఢిల్లనియు
రెండెండ్లుమితి దప్పియెరుగవేరాజ
రెండునెలలు మాకు నెక్కువయయ్యె
మాఘమాసమాక్కెవ్వ మయిలమ్మ సుతుడ
యనగను విని నాయుడు దగ్గిరేయు మండి
నీతో దిసమవులుగాని గడిపారెటుకు
నరయు పదిరెండు విలక్ష్యవులుండు
మునుమ్మరు శాలాల ముద్రగభములును
నిరువదినాల్గవి సె సగు రాల బలము
ననబాలె నలుమల్లు నందరు విసగ
దళములు గలవని ధర్మవా తితివి

రెండువేలగుఱ్ఱములేకమయినప్పుడె
చాందరాతాంకడి పట్టిసాధించు ౧౩౮
బరగంగశాలాలబండ్లమునూర్లు
ముగ్గురు సుంకరణ్లు మునుమొప్పసాటి
రెండు ఘటములకా వ్యూటిన్నల నెక్క
రెండు ద్వారగారె సంగలెలమితొరసాటి
నధికబిరుదులకెల్ల నల్లుమల్లన్న
పగవిడికె బడి పసిడిబొమ్మలును
మక్కెలి బొమ్మడికి మెడి రాజులకు
బిరుదుల బిరుదధిక బిరుదుల రాజు
యుద్ధలకు లేదన దల్లుమల్లన్న
నరులకు సంతసి పురువల పుగడు
జగడించ వచ్చిన జనులు వేరగంది
చింతపల్లి రెడ్డి శిష్యమునెలచి
కాపులు కరణాలు కడువేగవచ్చి

రాజునడుమనిలచి రాజుకిట్లనిరి
జగడమేటికినీకు జగతీశ్వరుండ
భూమియున్నను భూపతులైన
నీకెనెదబడ భూమినేర్పరివశమె
మందమతిరాజుకుమరి నీతిగాదు
యనిననునలగాముడారెడ్డికనియె
నాటిపైరునభూమికోలుప్పోయితమరు
పత్రంబులోనున్నపలుకులుదప్పి
చాలవిడువెదలి విచారంబులేల
కానిరాజుకునింతకావరంబేల
యనవిని యల్లురాజతికోపమెదర ౧౩౮
కామునికోలుపునగలయర్థులకును
కష్టంబులిచ్చియుకలహంబుతోడ
తమకంబుపైనిలచితగనిట్లుబలికె
సూర్యభేతాళముసురియుఱుశపించి

వెలగపాలవుందరముదముతోనున్న
యుక్తకంభమునరికె నుగ్రకోపమున
బిరుదురౌతులనెత్తిపిడుగళ్లుమల్లు
కడుకోపమునవేగకామునికనియె
కార్యమప్పూడియాకలనిమధ్యమున
కయ్యమిప్పుడమనుకర్ణపత్రములు
మధ్యవర్తులవద్దమరియాదవున్న
దటుగానయేరారాజయ్యనుకువపడకె
నేముగాపించినసేరమువలదు
(నీవుకోపించిననిజపురికేగు)
యనుచురాజుకప్పుడలరంగజెప్పి
పైరుకైకొనిరాజుపోయెవిడిదికిని
నరపతిగొల్లైననడుమగూర్చుండి
రాజుకన్నమనేనిరమ్మనిపిలచి
మనవిచారంబేమిమరియాదయేమి
పట్టణంబంతయుపశులంగనొచ్చి

పల్నాటివీరచరిత్ర

నలగామరాజును నాయకురాలి
వీడువెడలగ దాళి వీరులు మనము
రాజ్యముసేయుదమనుచు రాయశిలెక
పరిణామమునను నుంటపంతమిది మనకు
యనిన కన్నమనాయుడా రాజు కనియె
నీమాటవినుమయ్య యీభూమి యేలి
మగుడుటలెస్సగు మనకు జూడగను
ఏలియీయాలస్యమేలయ్య మనకు
నెటువలెజేసెనో యెరుగంగరాదు
పోరుదమని బల్లప్రొద్దంత గాసె
నంతలో నలగాముడాత్మ చింతించి
నాయురాలిని బిలిచి నరనాథుడనియె
గోపించి పైరాయెను గొల్వులోపలను
నగరికి రాడతడు నాయకురాల
భోజనపదార్థముల్ పొందుగా నిపుడు
పాకంబులను జేసి బంపు వేగమున
నపుడాకయని నాగమయాడె వేగ

అలరాచమల్లుగారిరాయబారం

రాజాజ్ఞ మరి శెలురాజ శాకములు
నాయురాల గావించె నయము మెప్పునపుడు
పరిపరివిధముల పాకంబు జేసి
గంధము కస్తూరి కలియు విడియముల
నారాజు కంపించె నంత వేగమున
నా ప్రొద్దె నాగమ యతి వేగమందు
రాజున్నచోటికి రమణ తాదెచ్చె
నావంటకము జూచి యల్లుమల్లన్న
పచ్చినైయుండగ పరగంగ జూచి
పరికించి యన్నంబు పారవేయుంప
నెవరపునన్నైన నెందుబాలముల
మోసపుచ్చెదనని మొక్కలంబునను
పట్టమున వరపక్షము బరగుత విశ్లే
పిలిపించి విడియము ప్రియము మెప్పు బెట్టి
సన్నపుమాటలచె ప్రలబుక్కించి
మెల్లనిపచనల మెలత యుట్టనియె

రాజు గదలెపె వరాజు కేసెనెదుర
వచ్చియా పుష్పముల్ వరుస తారనిచ్చి
తొలగి వేగమెరందు దురదుర బార
లని ప్రెదబడ జెప్పినా నాయురాలు
యపుగాకయని పోరియు రాప్రైద్వె గదలి వరియు
మరియు తమ్ముళ్లొచ్చి మాయలు బన్ని
మంత్ర యంత్రంబులు మరిమొదలయిన
యనేకమార్గముల నర్పించిరపుడు
కాలకరాంతు విటముకదంబముగను
వాకట్టు భూకట్టు వాయుబంధనము
బాజులు మల్లెలు జవ్వాజి విరులు
కస్తూరి వాసనల్ ఘనముగా గూర్చి
పరిమళంబులు గూర్చిపయిన వ్రేచినిరి
యటు తెల్లవారెను యల్లుమల్లన్న
తమటము వేయించి తాగదలెనపుడు
రణభేరి వేయించి రాజు తాగదలె

రంగవాద్యములెల్ల రంతుగా మ్రోయ
రవదూళిగప్పను రాజు ముందటను
శంఖులు పూరింప జయరవమెసగ
చర్లగుడిపాటికి జేరను రాజు
యచ్చుట గూర్చుండి రందరు మరియు
చెలగి తాంబూలముల్ సేయుచుండంగ
నంతట తమ్ముళ్లతి వేగరాగ
నెగువగాలికి రాజునెదురుగా వచ్చి
కవగూడి కస్తూరి గంధవాసనలు
పరిమళంబులగాలి పట్టెనా రాజు
రమ్మని పిలిపించి రాజిది గెవారి
నే పట్నము వారలెంబు బాలొయిదరు
యనియడిగిన రాజుకనిరి తమ్ముళ్లు
మయపట్నము నుండి మయిలమ్మసుతుని
పొందగనిపావనపెంది భాగ్యములు

పల్నాటివీరచరిత్ర

యెందుకారణమయ్యెమీరన్నివస్తువుల
ననిరాజుచెప్పిన నందుకరాజు
వెలయకట్నములిచ్చి వీడ్కొన్నైనపుడు
మందులిచ్చెబ్రావమాయ తమ్ముళ్ళ
ఫాలపట్టదమును ఫాంపుబంతులును
వనులవారంముకపాలకిచెప్పి
రంతటనలరాజు యుద్ధముదిగ్గి
ఫాంవపట్టదమును ఫానివేడుకను
పాలకిలోబరచి పరువడిరాజు
కన్నమరాజుకున్నైదండయొసగ
పల్లకియెక్కెను పరివారమెరుగ
విరజారాజె సంపగవిరులజాజులును
నన్నిటినడుమను నధికవాసనల
నెరుచుసుమబంతి కెలనుబట్టి
మూర్కొనైనె మదిప్రేమ ముప్పిరిగొనగ

అలరాంబమల్లిగారిరాయబారం

నెరయులలాటంబు నెరివెంట్రుకలను
ననవిఘంబటు ముక్కునాళముకెన్నై
సెుంపైనకళదెప్పె సుమసివిబారాయె
చూంచికన్నబాడెదు సురసురస్వెక్కె
పరివారమంతయు భ్రమసియడలగను
బాపురే యార్కొల్లి బాపురేవిధియు
యింతచేసుటనెరుగ నికనెమిసెతు
నంచితపుష్పము లందరునెరుగ
నెరములికనాయె నెడువాకెచట
మనకెజెప్పినమాట మదిమోసమాయె
వృద్ధబ్రావాయె యభంగులను
రాంతులపరమాయ రాజులుమెచ్చ
కాలయమునిచేత కత్తుబడిరాజు
నెర్వదప్పితిమిటు నెరంబులాయ
ఫలిబారసు బద్దలై భూమిపైబికై

పల్నాటి వీరచరిత్ర

హారుడు తప్పక జూచె నంత కాలముకు
కనువిచ్చి యలరాజు కన్నాగివాటి గ్లాడ ౧౮౪
తనవీరులన్నియు ధరబాడ జెప్పి
తనుజేరకన్నమ దగ్గిర బిలచి
యీవీరులన్నియు నిలబాడ దనెడు
నాకుచెలికాడు నను నమ్మినవాడు
నాతోడు నీడతడు నాయని సుతుడు
బలవైన వీరులు బాలునికిమ్ము
నెనయంగ వీరులు నిందరు నెరుగ
సవరాల గాదిగ సయ్యననిమ్ము
బాలుని మాటలు పాలించుమనుచు
కన్నమనేడితో కడువేగ జెప్పి
మరియును నొకమాట మరువక వినుము
(కన్నమనేడితో కడువేగ జెప్పి)
మాటలు వార్తలు మసలకె పోయి
రాచదేవి కడకేరయుమనిపె

అలరాచ మల్లిగారి రాయబారం

విన్నపము సేయుము వేగమె పోయి
యనిన కన్నమనేడు యాజ్ఞామె కదలి
రాపల్లి నాము వారు రవ్వయనుచు
బలువిడి కంతలు బారెడువారు
పెంటుపొంతల్లలో బడిదాగువారు
గవనివెదలువారు కానకబ్రమసి
యగడితలోపల నక్కిగెడువారు
నలగామరాజు సునాయకురాలు
వీరగందముచుండగ వేయుభంగులను
ఘనతతో బరతెంచి కన్నమనేడు
పిడుగుబ్రౌరవకత్తి భీతిగా ద్రిప్పి
హనుమంతయరిగెను నగ్గాగతాటించి
హుంకారరవము తోనటుచనుదెంచి
నగరుజాబ్బి పచ్చైనరకెంజరుండరు
నంతఃపురంబున కెల్లిన బోయి

రత్నహారిశిక్యవేతారమణిశికాలువ్వనకు
జనుదెంచి కన్నమ సభ్యాత్రితాన
వృత్తాంతమంతయు వినుపింపదానెగె
వినవమ్మ పేరమ్మ విన్నవించెదను
నటు సంధికారకన్నయులు రాజు రాగ
నలగామరాజును నాయకురాలు
కప్పబాలపుల బంతి గరళంబు నించి
తగ బెక్కి బంపిన తంబళుల దెచ్చి
మాయల బల్కుచు మరి రాజు కాసగ
నదిరాజు మార్గాని నటు మూర్ఛనొంది
చెప్పిరి దమకిది దెలియంగ జెప్పి
రమ్మన్న వచ్చితి రాజాన్యయుదిన
దిగ్గున గుండియ దిగులొంది లేచి
తరుణులు గొలువంగ తన దండ్రి కొల్వు
కటు వచ్చి బల్లైను యుందరు వినగ
నా తండ్రి నలగామ నరసింగ రాజు

ఆదకి పాపంబు సెదిగట్టి కేలంటి
నాపతి జంపుట నాయమె నీకు
కర్తలను నెలిక పటంబు బన్ని
తగదనక జంపితి తన పురుషునేడు
నిందిన కాలువ్వన నీరాటి కదవ
తగ గుర్భల్లన వేసి దప్పక నవ్వి
ప్రజలెల్ల వినగను బాలాతి శపించె
నీరాజ్యమొక తెరవునీ వొక తెరవు
నీ సంపదొక తెరవు నీ మగాళ్ళు రాజ్యు నీయలు రాజ్యు
మొకతెరవుయిను గళలొక తెరవగును
నాయురాలొక తెరవున మ్మిన ప్రజలు
యన్నిమలొక తెరవులను చు శపించె ౨౦౬
జంపచూపను యెందు బాధలేకుండు
ననిశాపమిచ్చియు నతి వేగ గదిలె
నల్లమల్లన రాణి యందరికి వెల్లికే
దాపల వెలుపల తరుణులు గొలువ

పాటునలోయిరుదెసల బహుళప్మ్రెగొలువ
నతివలువసంతమాడుచుగొలువ
శంకులుపూరించి సమకూర్చినడువ
భేరులుతారలుపెల్లగామ్రోయ
హరిహరుదలచుచునతిసంతసమున
బరువడిపెరవృపరాతులుగొలువ
గోసంగికన్నమనాయకరాష్ట్రునడువ
గురిజాలపట్టముగాబ్బునవెడలి
చెర్లగుడిపాటికిచేరంగవచ్చి
యల్లమల్లనగనియందలముదిగ్గి
చనుదెంచియలరాజు సముఖమునుజొచ్చి
రాజుకుమ్రొక్కెసురత్నపాణికెము
కన్నమనేడునుకెత్తెడుటనిలచి
పదపడిపెరమ్మపకైననవ్వి
రాజుకిట్లనియెనురాజసంబునను
నీవుమెచ్చుపుడునీవద్దనెవరు

చావరుసమరధుల్ చావరవ్వీరును
చావవేసుంగులుచతురంగబలము. ౧౪౨
సమరాంగణమువేదుచావెట్లుగలిగె
నెక్కెదవిక్కెదనురంగకారణము
నీపాలివిధిదెచ్చినిన్నింతజేసె
నాపాలివిధిగదానాయకురాలు
యనుచుసంతోషించియబ్బోటుగదిలి
శృంగారవనభూమిశ్రీఫలముగజొచ్చి
పన్నెండుశాఖలపసిడితంగేడు
పరగవృక్షముక్రిందపాలకిదించి
యంతనుదకముదెచ్చెనల్లమల్లనకు
విరజాదిసంపగివిరులుదెప్పించి
పట్టుపరపులుబరచిపరగచదరెచ్చి
పసిడితలగడబిళ్లపాన్పుమీదటను

—

సంత్యాకాలమాయ నల్లమల్లనకు
పట్టమని బట్టిరి పరమేశయనుచు
భూమిమీద నుబెట్టి భూమివల్లభుని
కాలము దగ్గర గదసినయంత
నాసికమెత్తనై నాతిలారదాగె
తెలిపుడిగి కన్నులు తెలగాబడియె
రత్నాల పేరమ్మ రయమున బలికె
ననుబాసి పోయెదు నాప్రాణనాథ ౧౪౫
మాతండ్రి కొమరగిరి మేదినీశ్వరుడు
మాతల్లి చల్లమ్మ మిగుల దుఃఖించు
చెన్నతిప్పులనిన్ను చేసె నాయుడు
నీవంటి రాజుతే నివంబు తోరద
మందులబంతి చెమటయుంగగలిగె
పువ్వువలె సొరిగితోర భూపాలతిలక
నాయుడేమని పంప నరనాథ నిన్ను
పసిడి నిరుచెంబు పత్తిరి దెచ్చి

కుత్తికెలారబడ వేయగా రదుపత్రి
శివశివయనుచును శివుని దలచుచును
యువ[illegible]పురికేగ నల్లమల్లన్న
భూపతిచేనున్న పూవులబంతి
కడవేగ పేరమ్మ కరముల బట్టి
వేగమే రాజుతో వారపు నదెచ్చి
పల్లకేలార పల పదిలముగ నుంచి
పాలకే పంజుల పదిలముగ బట్టి
రాజుయున్నవేమునే కైరమణారి వేదలను
సంతసరు దుర్గంకె హారహారాయనుచు
కాలదివ్వెలు బట్టి కాలరుగాల్చి
పారటు బారలు బట్టి బారకామ్ములును
నడిదెముల్ వారల నటుగాచ్చిరాగ
గుడిపాడు వేదతియు గురువునవారన ౧౪౬
తలచుచున్నస్వని తలపులారనప్పుడు

పల్నాటి వీరచరిత్ర

మిరియాలగడచి యామెలపుతోరదాటి
కంభాలకనమంత గ్రక్కున దాటి
వేగమున నుమ్రివేములదాటి
ముటుకులసరిగడచి ముదమొప్పనడచి
సంతటదెలవారెన గ్రక్కుదుదయించె
పల్నాటిసమ్మాటు బరగంగడించి
రాజువలపలవచ్చిరవణిశిగాబ్బుండె
రమ్యనికన్నమరమణీశితాబిలచి
మనమేలువార్తలు మల్లిదేవునకు
మామామగారికి మరివీరులకును
రెమి వ్రైమనరాకె సెరిగింపుమయ్య
యనినకన్నమనాయడాజ్ఞగామెగదలి
మెదపికినివచ్చి మేదినీవిభుని

-

కరములు మొగిచియుకడు భక్తినిల్వ

అలరాచమల్లుగారి రాయబారం

1146

కన్నమయింగితాకారభావంబు
లన్నియు గనుగొని యధిపుడిట్లనియె
యేమిరా కన్నమయిట్లున్నవాడ
యెయుగిసంత సమ్మాటు తెమియు లేవు
యల్లుమల్లనయొతి యందరుయొరి
యనగను విని నూరుదప్పుడు వవరియు ౧౫౦
ధరణీశుతారబత్రైతైస్వభావమున
పెదమల్లుభూపాలప్రియవాక్యలాల
మాకుజెప్పినబుద్ధి మాయస్వతోరద
నరిగితి భూమియు నంతెనెర్పలర
నెంతజెప్పిన భూమిరాయదిదిమాకు
నిననిపలికిన నిలనాధుతోరధ
మరియాదతోనాడి మగడిరాగాను
మాయలమతములమపుమోసపుచ్చి
భూలపచ్చుదమును భూలబంతులును

మాకిచ్చిపోయిరి మాయతంబళ్ళు
యుండి వాసన నాసికాగ్రమున బట్టి
మందు మంత్రంబుల మహిమల చేత
న[illegible]పురికేగ నల్లమల్లన్న
యనిచెప్పగా వీరులయోధ్యరాజు
తమలమ్ములు మింగుచు తమ్ములుండగను
నతిఘోరదుఃఖమున నరువదిగురుసు
కాల్వగాబ్బునలేచి కొమ్మరాజుపుత్రు
కోపంబు శోకంబు గాదగానవుండ
సారదర్ణమొగముల సెంపెల్లబారెయు
బాలశరాజంతటు శోకంబునొంద
భల్లాణరాజు నచాలరాజులును
బలుశోకముల తోడబరగిరందరును
తమ్ములు నన్నలుద్దండవిక్రములు - ౧౪౧
వగచుచునెదురుగావాలునాయకులు

యల్లుమల్లనకదకెందరునేగి
యారాజువరుజూచి యందరువగువ
వంకెదేవరాజు వరపుత్రుజూచి
బిరుదురాతనిదు బిరుదువెల్లాయ
నమ్మించి నిన్నాడు నట్టడవిలోన
చంపించెనాయుడు సామికార్యమున
నేమనిదూరుదు నెమ్మందువిధిని
బలుడాప్రధానిదావపాత్ముడయ్యె
తలచిన తలపులు తగిలెచోరతనకు
ననివగచి విమానమాయత్తపరచి
పసిడి విమానముపై పసిడికుండ
పసిడికుండలమీద పడగలెత్తించి
యావిమానముమీద నలు
యావిమానముమీద నలరాజునునిచి
చాపకుసంగళ్ళము సఖియెపెరమ్మ

యుద్ధంబునెన్నైన నాయలురాజు భార్య
దాపల వెలుపల తరుణులు గొల్వ
వింజామరంబులు విసరెదువారు
పత్రివిమానముల్ ప్రమథులందరును
యుఘ్ఘెయుఘ్ఘెయనిగదలి రుద్రశీవెల్ల
భేరులు తారలు పెద్దబూరుగలు
పంచవాద్యములెల్ల మించిమ్రోయగను
మేదపి మనుమంద వెల్త్రైన చాటు
రాచరావులకాదరాజును దెచ్చి
దింపి విమానము స్థిరముగా నిలప
నాపురమంతయు నదలుచుండగను
నరువదిగురు సతులందరు నదలి
రాచదత్తులు మొదలు రమణులు వగవ
వీరవిద్యులోడవి వెలది శీలమ్మ
పరవంకి దేవమ్మ వరసోదరమ్మ
సుంకర వల్లమ సుందరులైన

 1118

గండుగామాంచని కెలరేవ నాల్గ
నన్నసాననమ్మయు నతివ మంగమ్మ
కొండవీదొరపమ్మ కోలది సుబ్బమ్మ
యానాశ ముదివియు నాచన్నసాని
పెంపైన పెనుమాలి పెంచసానమ్మ
పట్టికాంబున గల భామినీజనులు
చల్లమ్మ దాశ్యాని సఖియలుగదలి
యల్లుమల్లాన కెతకెసందరు వచ్చి
రవ్వలు చెక్కెండ్ల నత్తలాందినెలును
నన్నలు దమ్ములు నందరు గూడి
దాసీజనంబులు తలపట్టు బెట్టి
యాహావభావనలతో రోదనంతకంతకును
ఏమి తప్పులు మిన్నందె నేమని జెప్పు
తల్లిచెల్ల మదెవితగ నార్తి పదుచు
నలరాజు జూచియు నతిదుఃఖమొంది

వణఁకుచు మ్రొదురాలి వసుధపై వ్రాలె
తెలివిగెయను బాలె వేమచల్లమ్మ
మాయమ్మ శిల్లిక నుదారియు మాసియుండగను
సీతారపచారముల్ సేయంగదలచి
కొండుకను జూపరె గణములకప్పు
నాముద్దువాపనిననుజేరదెర
నాంగర్భజుండైననాంచెలికాని
జూపరెనాపట్టిచూపరెవేగ
గన్నులుగలిగినకాంక్షణ్ణామిదియ
వలయుదాయెట్లున్నవాడకో రాజు
యెక్కడనున్నాడె రిగింప రమ్మ
నెరయొగ్గనెపాలయెడనె నాయుక్తలార
వగచుచుచల్లమ్మ వదనంబురామ్ము
తెగిమొందుకొనుచును ఖిన్నతనుప్పు
నేమని శారీకింతనేవని వగతు

నేమనియెడలుడనేపారనిప్పు
డేమనిప్రగుణలు జనే మిరాంయున్న
పలుకవృనాతారిదచాందియెతండ్రి
యతివేగబల్రారాంయల్లుమల్లన్న
తల్లులదలంగనుతనయుడనీవు
యురాణికేనురుగంగనుచితవాంతండ్రి
యనియనిదుఃఖించియాంచల్లవాంబ
చెరిభూతలముపై యాంర్జికోనుచు
తనయునిమోముపైతనమోముమోపి
విధినిన్నుభూమిలోవిడకేనోంయన్న
భాగ్యంబునీతారిదచాసెపారనేదు ౨౫౪
యోగబావమునొందితారయన్ననీవు
యనిపెక్కుభంగులనాంతచుండగను
యుబ్బుటివారెల్లనాంఖిన్నులైదలచి
నేరలనెటికినిరసనోంచల్లవాంబ

వగవంగనేటికె వారెవ్వారు నేల
స్వామికార్యమునకు సంగ్రామమునను
ప్రాణమిచ్చిన మరి పరితపింపుదురె
ప్రారబ్ధంబు దప్పింప బ్రహ్మకైనను
గాదని వీలాగు కెదుదారనంత
రాజబింబాస్యయెతారవాణిపె రమ్మ
యెడతెడువారలకెప్పుడిట్లనియె
నవసరమ్మున ప్రాణవరవాయిగానకె
నిచ్చినవారికి నికనేలవగవ
చావులు లారె స్వభావమ్ము వేగ*
నాప్రాణనాధుని నన్యనగూర్చు
దతిసంతసమ్మున నందరు ననిన
నయోవృద్ధరాజును నరువదిగురును
పిల్లదని జంగాల బిలుపించె రాజు

మెండుగావచ్చిరి మిండజంగములు
పసిడిపాత్రలు వారు పదులు నిరువదులు
కొమరజంగంబులు కోడెజంగములు
పెదవటుము జంగాల పెద్దల బిలచి
పిడిగంట నాదముల్ పృధివి గంపింప
శివస్తవంబులాంగిచేసి శివుని దలచుచును
భూతిరుద్రాక్షవిభూషితుడైన
సుతునికి రత్నాసురళించివైచి
పట్టుపచ్చడములు పసిడినాదములు.
విభూతి కానవెల విడియంబులును
పరువులుగావించి పదములు గడిగి
యటుదేవదుందుభులందందమ్రోయ
నారాచరాణియు నారాజుకేపుడు
పన్నీరుకెసువ్వారిపదములు గడిగి
పునాపురుషునికెచటి పావుల పూజ

పల్నాటివీరచరిత్ర

విష్ణుసమాధియందిందివరాక్షి
నారాజుగాగితనమరంగనిలచి
దీవెనవిష్ణునుస్థిరముగానప్రభు
రాజులలనాయకులరాజపత్నికిని
యుతసమాధిశ్రీయులన్నియదిచ్చి
మాందటముక్తికిమెరయజేసినను
సాయుజ్యమొందిరిసతియుబురుషుండు.